

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Athanasii Kircheri Fvldensis Bvchonii E Soc. Iesv. Prodromvs Coptvs Sive Aegyptiacvs

Kircher, Athanasius

Romae, 1636

Caput VIII. De vtilitate Linguæ Coptæ. Vtilitatis linguæ Coptæ maxima non ad hæreses duntaxat refutandas, sed & alias literas excolendas. Thesaurus librorum Coptorum in Bibliotheca Vaticana, eorumque ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-12784

riorum Authorum lectionumque antiquarum collatione colligere licuit. eam si non eandem, utpote vetustate temporum corruptam, saltem non omninò absimilem fuisse Coptæ, quæ ab ea profluxit, & magnam vocabulorum partem antiquæ priorum adhuc tenet. Verùm, ut aliquid certi de hoc statueretur, Aegyptus consulenda foret, videndumque, si forsan aliqua adhuc in vetustis pyramidum ruinis eius vestigia reperirentur, quæ si haberentur, difficile non esset, ex cõparatione cum Copta facta, in eius proprietatum cognitionẽ deuenire. Sed quoniam desunt, qui indefesso studio huiusmodi deperditas antiquitates eruant; mirum non est, eas hoc sæculo manere inaccesas. nihilque remanere nobis nisi pauca quædam veluti ex temporum naufragio relicta fragmenta; Pauca inquam vocabula quædam, à Vetustis Authoribus obseruata, quibus inopiam nostram solemur.

CAPVT VIII.

*De Vtilitate Linguae Coptæ seu
Aegyptiacæ.*

M Iratus sum semper, cur ex tanto scribentium numero, tantaque librorum copia adeò pauci reperiantur, qui, aut reconditoris
lite-

literaturæ difficultates perfectè attingāt; aut deprehensas superent, Videmus enim nobis dubitantibus innumeros quidem obuios libros esse, quos tamē si benè expenderis, ex mille vix vnū repereris qui in perplexitate constitutis animis subsidio esse possit. Imò, quod dicere pudet, omnes Scriptores in vnus verba ita coniurare, vt si verborum fucum tuleris, eandem omninò rem scriptam, subscriptam, transcriptamque reperias. Hinc fieri arbitror; vt concatenatorum more cæcorum vno trahente alterum, omnes in inemendabilium errorum barathrum labantur. Cuius quidem literariæ calamitatis aliam causam esse non existimo, nisi externarum literarum artiumque neglectum, quæ cum plerumque summo labore addiscantur, quidam ad propudiosum illud ignaviæ Asylum confugientes, segnitiam mentisque inopiam velare conantur: illud (cui bono) probro suo malè prætexentes, quasi nihil profit, nisi vnde veter & marsupium turgeat. Mihi sanè longè alia mens, alius ad literas animus: quo ita à natura sum cõparatus, vt nihil ingenuo homine dignius existimē; quàm industriã, viresq; ingenij, ijs in rebus potissimè, quas vel obliuiosa, ac indocta sæcula successu temporū neglexerūt, restaurãdis; aut quas natura in secretioribus penetralibus recondidit, sagaciter rimandis experiri; ita quidem vt omnes huius-

mo-

modi abditos Thesauros pellustrem, & si minus eos exportare possim; saltem Alcmaeonis more me in ijs vultem, atque humeris, sinu, calcis quantulum licet conueham. Eo studio instigatus, Coptæ quoque linguæ, seu antiquæ Aegyptiacæ, vnâ cum Hieroglyphicæ vetustate temporum deperditæ disciplinæ instaurationem, molior; in quo negotio si non omnia ad desideratam perfectionem perduxisse videar, satis tamen fecisse cęlebor, primus hanc glaciem tē- tasse, alijsque ad vlteriùs inceptum iam opus promouendum, viam monstrasse. Quod si hic spes me quoque fefellerit; certè nil restare video nisi vt laudem in conatu reponam. Sed hæc forsàn fusiùs quàm par erat, prosequutus sum. Quare linguam Coptam prosequamur, quæ, si Hebraicam excipias cum non immeritò linguarũ antiquissima sit; nemini quoque dubium esse debet, ex eius instauratione ingentē oriri possētum literis tùm Ecclesiæ vtilitatem & emolumentum. Literis quidem, cum eius ope innumera atque obscurissima antiquitatis mysteria, ac præsertim in Hieroglyphicis obeliscorum, notis abdita; quẽadmodum ex ijs, quæ in Oedippo nostro Aegyptiaco prodemus, apparebit; Libros enim ex omni facultate & scientia hac lingua conscriptos esse, adeò certum est, vt ad hoc probandum nulla alia authoritate opus sit,

nisi

nisi Thefauri nostri, seu onomastici Coptici, in quo omnium facultatum & sciētiarum termini, Copticis vocabulis adeò propriè exponuntur, vt in eo nulli alteri linguæ cedere velle videatur. Nomina autem huiusmodi, non est credibile ab Authore onomastici fuisse excogitata; sed ex Authoribus huius, vel illius facultatis deprompta, fuisse, & summo studio collecta. Ego certè famosa illa Trismegisti volumina alia lingua non fuisse scripta, nisi Copta, multis rationibus, quas alibi prodemus, inducor. Magna igitur emolumenta ex huius linguæ instauratione Reip: literariæ prouenire posse, quis est qui nō videt? Ecclesiæ quidē, quia antiquissima AEgypti Christianorum Ecclesia, hac lingua, licet ipsismet hac tempestate ferè penitùs ignota, in sacris vtitur, eademque exaratos habet omnes, cū veteris, tū noui testamenti Codices; quin & 4 prima Concilia, aliaque permulta ad rem Ecclesiasticam facientia, vt suprā quoque recensuimus; quæ omnia plurimū conferent ad confundendas impias atque abominandas nostri temporis hæreses; quandoquidem AEgyptiorum Ecclesia licet ab hinc mille & ducentis circiter annis, sub diuersis Episcopis Alexandrinis ab Ecclesia Romana frequenti schismate sit diuisa, in sacris tamen peragendis & in sacrorum librorum receptione ab illa nūquam dissensit. Porrò quo tem-

pore huiusmodi sacrorum voluminum in linguâ Coptam prima facta fuerit translatio, hucusq; cognoscere non licuit; quantum tamen è martyrologio Coptico, quod Arabicè scriptū in Maronitarum Collegio conseruatur, colligere licuit; ea facta est ab hinc mille circiter & trecentis annis, quo tempore, teste Nicephoro, studium sacrarum literarum in Thebaide, & per totam passim Aegyptum, maximè florebat; quod & dictum martyrologium, in prima prolusione mensis Thoth apertè dicit; præcipuam Monachorum eius temporis occupationem fuisse Sacra Biblia è Græca, Chaldaica, & Hebraica, in linguam ipsis propriam, Coptam nimirum, transferre; quæ prototypa deinde succedētibus sæculis, alij & alij identidem describentes, numerum librorum pro multitudine Cœnobiorum, Monachorumque in immensum auxerunt. His igitur ita ritè declaratis, nunc antequàm vltèrius progrediar, in gratiam studiosi Lectoris eorum librorum catalogum, qui hodiè in Bibliotheca Vaticana lingua Copta scripti conseruantur, priùs hoc loco prodere visum est, ne autem id obiter, vt dici solet, & superficietenus fiat, quidam Amicorum meorum rem haud ingratham me facturum existimarent, si præter nudas Codicum denominationes singulorum quoque titulos & inscriptiones tam Copticas, quàm Arabicas, & si quæ alia essent di-

cto-

torum librorum profcænia, ex quibus annus, quo quisque scriptus; patria ad hæc, & nomen Authorum, similesque circumstantiæ à Lectore faciliùs percipi possent, adiungerem. Tàm laudabili amicorum postulationi deesse nec petui, nec debui: etsi labores tantò fuerint grauiores, quantò pauciores essent, qui in ijs exantlandis auxilio mihi consilioque esse possent. Nam inscriptiones plurimas quidem inueni; sed ita situ squalidas, ita corrosas, ac quod pessimum erat, ea negligentia & incuria exaratas, vt à peritioribus etiam Arabicæ linguæ vix legi, nedum intelligi posse viderentur. Quare omissis semefis huiusmodi librorum titulis, ac vetustate obliteratis annotationibus, aliquas tantùm, hîc & eas quidem, quæ minorem in enodando difficultatem habebant, apponendas duxi.

CATALOGVS

Librorum Coptorum, seu AEgyptiorum, qui hoc tempore in Bibliotheca Vaticana conseruantur.

Primo loco sese offert Pentateuchus 3 tomis I
in folio magno comprehensus, quorum primo
Genesis & Exodus: secundo Leuiticus, & nume-
2 a A ri

ri: tertio Deuteronomium continetur. Primi
tomi inscriptio Copto—Arabica est sequens.

СХН ΘΕΩ

ΤΕΠΕΡΘΗΤΕ ΘΕΗΤ ΒΟΗΒΙΑ ΗΤΕ
ΦΤ ΤΕΝΕΘΔΗΕΝΧΩΕ ΗΤΕΛΕΩΥΧΗ
ΠΡΟΦΗΤΗΣ.

نبتدى بعون الله نكتب خمسة اسفار التوراة موسى

Hoc est, Incipimus cum adiutorio Dei scribe-
re quinque libros Legis Mosis Prophetæ.

Postea singulorum quinque librorum tituli
incipiunt eo quo sequitur modo.

Gene- ΗΤ ΤΕΝΕΙΣ ΗΤΕΛΕΩΥΧΗ ΠΠΡΟΦΗ
sis. ΤΗΣ ΠΙΧΩΕ ΠΕΠΘΟΥΤ ΗΤΕΤΕΤΡΕ
ΥΣΩΗΤΠΕ. Hoc est. *Genesis Mosis Pro-
phetæ, liber continens creationem rerum.*

1

Exo- ΠΙΧΩΕΕΔΘΒ ΗΤΕΛΕΩΥΧΗ ΠΠΡΟ
dus. ΦΗΤΗΣ ΠΙΧΩΕ ΗΕΞΟΔΟΣ. Hoc est. *Li-
ber secundus Mosis Prophetæ, liber Exodus.*

Lewi- ΠΙΕΔΘΓ ΗΧΩΕΗΤ ΤΕΝΕΙΣ ΗΤΕ
ticus. ΕΩΥΧΗ ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΘΟΥΠΕΠΧΩΕ
ΗΠΙΔΕΥΙΤΙΚΟΝ. *Tertius post libros Gene-
seos Mosis Prophetæ ille est liber Leuiticus.*

2

Nu- ΠΙΧΩΕ Δ ΗΤΕ ΕΩΥΧΗ ΠΠΡΟΦΗ
meri. ΤΗΣ

Cap. VIII. De Utilitate Ling: Copt: 189
ΕΤΠΧΩΕΙΝΔΡΙΘΕΕΟC. Liber quartus
Mosis Prophetæ, ille liber Numerorum.

ΠΙΕΝΧΩΕΙ ΕΗΤΕ ΕΕΕΟΥCΗC ΠΙ
ΠΡΟΦΗΤΗC ΠΧΩΕΙΝΤΕ ΔΕΥΤΕΡΟΝΟ
ΕΙΟΠ. Quintus liber Mosis Prophetæ, liber ^{3. Deu-}
est Deuteronomij. Descripta verò fuerunt hi 3 ^{terono-}
Tomi año Copto 1115. opera cuiusdã Gabrie- ^{mium.}
lis filij Phanus, sic enim in fine libri habetur.

كتب في ثلث عشرين من شهر مسرى المبارك سنة
الف ومايه وخمسة عشر للشهدا الاطهار رزقنا بركتهم
Descripsit autem hoc opus vigesimo tertio mensis
Megori benedicti, anno 1115. SS. Martyrum; det
nobis Deus de benedictionibus eorum.

Est porrò Pentateuchus hic præ reliquis sin-
gulari cura scriptus; & accuratissima partitione
in suas lectiones, κεφάλαια & versus distinctus, qua
scribendi ratione, omnibus alijs palmam præci-
pere videntur. Dictiones Legis, aliorumque
scriptorum separât Coptitæ lineola, non solo spa-
cio, vt Iudæi, cæteræq; nationes. etsi in incisus mē-
bris & periodis vix vllam distinctionis, vt paulò
ante dictum est, habeant rationem: tenent tamen
nonnullas alias notas, quibus cum sensus distin-
ctione animi affectus exprimunt, veluti opposi-
tionis, interiectionis, protractionis, interrogatio-
nis, obsecrationis, indignationis. Distingnunt
Præ-

prætereà singulos Mosis libros in lectiones, quas
 ἡστοιχος (versus) appellat, פָּרָשִׁים & סְדָרִים
 paraschim & sedarim Iudaicis longè breuiores.
 Sexcentas triginta liber Genesis earum numerat.
 Exodus 603. Leuiticus 702. Numer ouï 835. &c.
 quorum numerus finito libro exprimitur hisce
 verbis Coptis.

ΓΕΝΕΣΙΣ ΕΠΙΡΗΝΗΔΥΗΝ ΣΤΟΙΧΟΣ ΛΥ.
Genesis continet versus 630.

ΕΞΟΔΟΣ ΕΠΙΡΗΝΗ ΤΙΚΩΔΥΗΝ ΣΤΟΙ
 ΧΟΣ ————— ΓΥ.
Exodus continet versus 603.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ ΕΠΙΡΗΝΗ ΤΙΚΩΔΥΗ
 ἡστοιχος ΒΨ.
Leuiticus continet in summa 702.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΡΗΝΗΔΥΗΝ ΣΤΟΙ
 ΧΟΣ ΩΔΕ.
Numerorum liber continet versus 835.

Deuteronomium quot versus habeat ob tritam
 & exesam vetustate paginam colligere non va-
 lui. Atque in hoc mihi Samaritanos imitari vi-
 dentur Coptitæ. Distinguunt illi eadem ratione
 5 libros Moyfis, in sectiones quasdam quas
 ⲕⲁⲧⲓⲙ Katsim vocant, quarum 250 in
 Genesis libro numerat, & in tota Lege 960. &
 numerum earum non secus ac Coptitæ suos

στοι

dò in monasterio Sancti Anthonij Magni in deserto Arabia, in presentis sapientis supradicti, in tertio mensis Pharmuthi, anno 986. SS. Martyr: 5 die Reheb mensis Ieiunij, anno Arabum 918.

5 Codex continet 14 Epistolas D. Pauli Apostoli. 3 Canonicas & actus Apostolorum, cuius hæc est epigraphæ

هذا الكتاب المبارك يشتمل على رسائل بولس الرسول هم اربعة وعشرين

Hic est liber benedictus continens Epistolas Pauli Apostoli; & sunt illarum 14. In fine verò hæc scripta habentur.

كمل ذلك بسلام من الرب في يوم السبت المبارك خامس عشرين تد برمودة المبارك بسنة الشهدا الاطهار الف مائتين وعشرين

Perfectus est liber ille in pace, quæ à Domino. Die Sabbathi benedicti; 15 mensis Pharmuthi benedicti. anno SS. martyr: 1220.

6. Codex Euangeliorum alius, cuius inscriptio est.

ΠΙΕΥΑΝ ΕΛΙΟΝ ΠΕΡΟΣ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Euangelium Domini nostri Iesu Christi.

7. Liber Apocalypsis S. Ioannis Apostoli; qui Copto-Arabicè sic incipit.

رويا القديس يوحنا الانجيلي

ΑΙΩ

ΑΠΟΓΑΛΧΕΨΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝ-
ΝΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΟΥ.

*Visio seu reuelatio S. Ioannis Euangelista . in fine
verò ponuntur sequentia verba.*

في يوم الجمعة الخامس عشرين من شهر برمهاث
سنة احدى وستين والى للشهدا الاطهار وهو
الاسبوع السادس من الصوم المقدس اعاد الله
من بركاته علقه لنفسى ولمن يشا الله تعالى بعد
العبد الحقير المسكين العاجز من جميع الفضائل
الخاطي كثر من كل بشر

*Hoc est. Die Veneris 25 mensis Pharmuthi
anno 1061 SS. Mart: & illa erat septimana sexta
Ieiunij sancti . det Deus de benedictione sua conti-
nentiam anima mea, & cui voluerit Deus excelsus
post me abiectum, vilem, pauperem omnibus meri-
tis & excellentijs priuatum, peccatorem inter mor-
tales maximum.*

8 Psalterium Dauidis descriptum fuit iussu
venerabilis Domini Patriarchæ Gabrielis. 22
mensis Paophi anno Coptico millesimo 82.

9 Liturgia S. Marci. titulus eius est
† ΓΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ Η ΤΕΜΑΓΙΟΣ ΜΑΡΚ.
ΜΕΤΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΟΥΤΕ ΧΗ.

*Missæ seu oblatio S. Marci Euangelista una cum
orationibus, & precibus quotidie recitandis.*

10 Cōtinet hic codex *Liturgiã S. Gregorij*, cui in fine adiunctę sūt orationes Copta lingua cōscriptę S. Cyrilli, quę Arabicè كيريلس kirilas vōcant

11 *Missã seu Liturgia S. Basilij, Gregorij, Cyrilli.* Epigraphę libri est Copto-Arabica.

قداس القديس باسيلوس كيريلس وغريغوريوس

Μεταφορα η τεμαγιος Βασιλιος
Κυριλλος, Γρηγοριος.

12 *Rituale Monachorum*, in quo de varijs ritibus & cerimonijs Antiquorũ Monachorum agitur. Item de varia sacrorũ vestimentorum ratione. quis huius Codicis sit Author, aut quando scriptus fuerit, mihi vt scirem, tinea inuiderunt.

13 *Manuale variarum orationum seu precum*, lingua Copta cōscriptarum, iuxta distributionem temporis dispositarum.

14 Aliud *Missale*, in quo varię Liturgię continentur. Annus & nomen Authoris defunt.

15 *Grammatica & dictionarium*, Lingua Copta scriptum ante 400 circiter annos. Authoris anonymi.

61 *Missale seu Codex variarum Liturgiarum S. Cyrilli, Gregorij, Basilij.* qui descriptus est per quędam Religiosum Andream nomine.

71 *Epistole Beati Pauli. Canonice. & Actus Apostolorum.*

18 *Missale Coptum.*

Mis-

- 19 Missale S. Cyrilli
ⲚⲁⲪⲟⲣⲁ ⲡⲁⲒⲓⲟⲥ Ⲭⲣⲓⲗⲗⲟⲥ.
20 Grammatica & dictionarium.
21 Missale.
22 Grammatica & dictionarium.
23 Evangelia.
24 Orationes sacræ.

Atq; hi sunt Codices Copti, quos Bibliotheca Vaticana hodiè conseruat, in alijs quoque celebrioribus Urbis Bibliothecis varia quoq; hac lingua cõscripta monumenta reperiuntur: est in Bibliotheca Collegij nostri Maronitici inter ceteros Arabicos Codices Martyrologium quoque Copticum, in quo Sanctorum Orientalis Ecclesiæ, potissimùm AEgyptiorum Monachorum vitæ, iuxta dies 12 mensium Coptorum singulari studio Arabica lingua, Coptitis vernacula, descriptæ spectantur; dignum sanè opus, quod ob rerum memorabilium copiam, & historias gestaque Sanctorum Latinæ Ecclesiæ hucusque ignota, publici iuris fiat. Est & liber asceticus Epistolarũ S. Antonij ad Monachos AEgyptios cõscriptarũ, nõ minori rerũ copia refertus. Quæ Coptitarum monimenta esse plerisq; libris præfixæ, aut in fine adnexæ, aut marginibus etiam appositæ inscriptiones luculenter ostendunt. Porro in priuatis quoque aliorum Bibliothecis non desunt Coptici Codices, inter quos Thesau-

rus noster Coptarabicus, (quem mihi Illustrissimus Vir D. Petrus à Valle Patritius Romanus; pro egregio suo erga linguarum Orientalium, restaurationem affectu, ex AËgypto non ita pridem allatum, communicavit vertendum) præ cæteris omnibus ob rerum, nominum, verborumque copiam, qua refertus est, dignus visus est qui sine mora publici iuris fieret. Constat verò dictus Thesaurus à nobis ex Arabica Coptaque lingua, in Latinum versus, tribus potissimum partibus. Primam partem sibi vendicant ea, quæ ad Grammaticam spectant. Alteram verò nomina rerum in certas classes seu materias distributarum, quam ideò *ονομαστικόν* seu Nomenclatorem cum Iunio non malè vocamus. Tertiam partem denique absoluunt dictiones singulæ in Copticis monumentis passim occurrentes, iuxta Alphabeticum ordinem dispositæ; unde & eam dictionarium vocamus; Coptitæ Scalam Electam appellant, non incongruo vocabulo. Ordinantur enim in ea dictiones singulæ iuxta earundem fines, methodo ab ordine nostrorum dictionariorum prorsus contraria. sicut enim apud nos inquisitio dictionum instituitur à literis Capitalibus; ita apud Coptitas ex literis dictionum desinentibus vocum inquisitio instituenda est. quem modum Kamus quoq; celebre Arabum dictionarium obseruat.

ant

r d B

Hic

Hic itaq; noster Copto-arabico-latinus The-
saurus, ea verborum nominumque copia refer-
tus est, vt nullam Literatorum familiam esse ar-
bitrer, cui non summam vtilitatem sit allaturus.
Inuenient in eo primò sacrarum literarum in-
terpretes, insignem rerum & nominum eorum
instituto priorum copiam, qua in obscuris
nominibus in sacris literis occurrentibus adiu-
uentur. Medici huius ope è varijs dubijs, quæ
in nominibus plantarum, mineralium, aliorum-
que medicamentorum hîc Coptarabicolatine
expositorum passim occurrunt, eruentur. Astro-
nomi mox cœlestem Siderum exercitum, sin-
gulasque stellas antiquis nominibus suis, queis eas
primi astronomiæ Inuentores A Egyptij & Ara-
bes olim insignierant, cohonestatas aspicient.
Nec Phisicis deerit materia, qua obiecta sua ex-
colant. Nam & elemētorum, lapidum, arborum,
plātaram, animalium quadrupedum, volucrum,
piscium, serpentium nomina, prout ab Antiquis
indigitata sunt, cum summo gaudio contempla-
buntur. Mathematici antiquos quoque artium
terminos in geometricis, staticis, arithmeti-
cis, astronomicis, musicis, similibusque artibus &
scientijs, singula nominibus Coptis, Arabicis,
Latinis, insignita reperient. Antiquarijs denique

Interpre-
tes sacræ
Scripturæ.

Medici

Astrono-
mi.

Phisici.

Mathema-
thici.

Antiquarij

hic nil aliud erit, quàm promus condus, ex quo
innumera emolumēta literis promanatura mox
ex

experientur . Atque hi sunt libri Copti qui ad
notitiam meam peruenerunt.

Obtulit non ita pridem , ex familiaribus qui-
dam , inscriptiones varias , inter Coptos seu AE-
gyptiacos Codices , vt ipse , aiebat , repertas , eo
charactere , quem Salomonis perperam quidam
appellant , exaratos . Has inscriptiones , cum ana-
lyticae artis subsidio , labore non adeo magno eno-
dassem , deprehendi , tum dictarum inscriptio-
num sensum , tum alienam in multis ab Arabum
scribendi ratione phrasin , nescio cuius impostu-
rae speciem habere ; vnde induci nulla ratione po-
tuit , vt hosce Salomonis characteres Coptitis vn-
quam vsitatos fuisse crederem ; accedebat , quod
nulla horum , nec in Coptitarum monumentis ,
nec apud alios sinceros Authores eorum sub hoc
nomine reperirentur vestigia ; quare , ne hoc Eri-
dis pomum tangendo cuiquam praedicio forem ,
earum explicationes consulto omittendas existi-
maui . Scio multos passim huius farinae caracte-
res inscriptionesque Salomonis nomine circum-
ferri , quibus tamen multum fidei habere nolim ,
cum nescio quid supposititij partus oleat , veriussq;
e maleferiatorum hominum , quam Salomonis
officina deprompti videantur . Quia vero iudi-
cium meum circa id genus characteres , qui-
dam desiderant ; dico huiusmodi characterem
nequaquam Salomonis esse , cum pure Arabicus
fit

Ⲁ ⲁ Ⲃ ⲃ Ⲅ ⲅ Ⲇ ⲇ Ⲉ ⲉ Ⲋ ⲋ Ⲍ ⲍ Ⲏ ⲏ Ⲑ ⲑ Ⲓ ⲓ Ⲕ ⲕ Ⲗ ⲗ Ⲙ ⲙ Ⲛ ⲛ Ⲝ ⲝ Ⲟ ⲟ Ⲡ ⲡ Ⲣ ⲣ Ⲥ ⲥ Ⲧ ⲧ Ⲩ ⲩ Ⲫ ⲫ Ⲭ ⲭ Ⲯ ⲯ Ⲱ ⲱ Ⲳ ⲳ Ⲵ ⲵ Ⲷ ⲷ Ⲹ ⲹ Ⲻ ⲻ Ⲽ ⲽ Ⲿ ⲿ Ⲁ ⲁ Ⲃ ⲃ Ⲅ ⲅ Ⲇ ⲇ Ⲉ ⲉ Ⲋ ⲋ Ⲍ ⲍ Ⲏ ⲏ Ⲑ ⲑ Ⲓ ⲓ Ⲕ ⲕ Ⲗ ⲗ Ⲙ ⲙ Ⲛ ⲛ Ⲝ ⲝ Ⲟ ⲟ Ⲡ ⲡ Ⲣ ⲣ Ⲥ ⲥ Ⲧ ⲧ Ⲩ ⲩ Ⲫ ⲫ Ⲭ ⲭ Ⲯ ⲯ Ⲱ ⲱ Ⲳ ⲳ Ⲵ ⲵ Ⲷ ⲷ Ⲹ ⲹ Ⲻ ⲻ Ⲽ ⲽ Ⲿ ⲿ

Ai Th T Dh D Sh S Sc S Z

ⲛ ⲙ Ⲟ ⲟ Ⲡ ⲡ Ⲣ ⲣ Ⲥ ⲥ Ⲧ ⲧ Ⲩ ⲩ Ⲫ ⲫ Ⲭ ⲭ Ⲯ ⲯ Ⲱ ⲱ Ⲳ ⲳ Ⲵ ⲵ Ⲷ ⲷ Ⲹ ⲹ Ⲻ ⲻ Ⲽ ⲽ Ⲿ ⲿ

N M M L L K C Ph Gh Gh Ai

ⲛ ⲙ Ⲟ ⲟ Ⲡ ⲡ Ⲣ ⲣ Ⲥ ⲥ Ⲧ ⲧ Ⲩ ⲩ Ⲫ ⲫ Ⲭ ⲭ Ⲯ ⲯ Ⲱ ⲱ Ⲳ ⲳ Ⲵ ⲵ Ⲷ ⲷ Ⲹ ⲹ Ⲻ ⲻ Ⲽ ⲽ Ⲿ ⲿ

I I I L L H & L V H H N

His itaque ostēsis, cū in hanc variarum in-
 scriptionum materiem nescio qua occasione in-
 ciderimus, iniuriam me Reip. Literariae factu-
 rum existimaui, si hoc loco praterirem scriptu-
 ram aliam sacram, seu hieroglyphicam, verē mi-
 rabilem, à nemine adhuc, vt intelligo, expli-
 catam; cuius enodationem ego diuina

Numinis gratia opitulante aggressus,
 tandem feliciter primus expe-
 diui. Attamen, vt inuen-
 ta veritas luculen-

tius patefiat, totius rei historiam
 ab ouo ordiri
 visum
 est.

Mira-

*Mirabilis vetustissimæq; Inscriptio-
nis, in rupe quadam montis Oreb
quæ pars montis Sinai
est, incisæ, à nemine antehac explana-
tæ, vera, certa, & fidelis
interpretatio.*

Prodromum AEgyptiacum mihi adornanti,
dum à varijs, varij griphi, varijque hieroglyphi-
ci nodi dissoluèdi offerretur; inter cæteros, R. P.
Dominicus Germanus, natione Silesius, Arabi-
cæ linguæ professor, ex ordine S. P. Francisci; cum
de meo in abstrusis huiusmodi notis enuclean-
dis molimine inaudisset, & ipse scripturam quandam
attulit; in rupe quadam montis Sinæ sesquipalmari-
bus literis incisam quam, R. P. Thomas Obecinus
Nouariensis ex eadè D. Francisci Familia, vir ob
egregiam eruditionem, linguarumque Orienta-
lium peritiam passim notus; dum eas oras olim
lustraret, summa diligentia, & fide, suis ma-
nibus descriptam, Romam eo animo secum aspor-
tauit: ut Europæis eam veluti hieroglyphicum
quoddam, quo indagando ingenij vires experi-
rentur, proponeret; Audio enim in tantum vni-
cam hanc scripturam Orientalinam hucusque
torsisse ingenia; ut non defuerint, qui explicatu
eam assererent omninò impossibilem; Quidam

C c

ob

ob difficultatem hieroglyphicis; alij Cabalisticis symbolis annumerarent: alij denique alia, vt in huiusmodi rebus arduis & abstrusis fieri solet, de ea comminiscerentur.

Hanc itaq; scripturam omnium Orientalium opinione inexplicabilem, cum mihi ita D.O. M. disponente primò oblatam penitiùs inspexissem, mox animum subijt scriptura illa Apuleiana de adytis prolata, ignorabilibus literis, partim nodosis, & in modum rotæ tortuosis, partim, capreolatim condensis apicibus prænotata; quibus tamè tantum abest, vt animo conciderim, aut de ea penetràda animù desponderim; vt nil potiùs habuerim antiquiùs, animum meum insolito quodam veritatis cognoscendæ inuadente desiderio, quàm in maximis mysterijs, quæ nescio, quo instinctu ei subesse cognoscebam, intelligendis indagãdisque, omnem industriam, viresq; ingenij experiri. Diuino itaque priùs implorato auxilio, mox trium linguarum, Hebraicæ, Samaritanæ, & Syriacæ, ad quas dictæ scripturæ c haracteres proximè accedere videbantur, adhibitis quoque mihi consuetis artis cõbinatoriæ regulis, sedulam occepi comparationem; & ecce scripturæ cæteroquin intricatissimæ, omniumq; opinione inexplicabilis, sensus vti opinione citiùs, ita quoque labore non adèd magno & singulari, (Deo Patri luminum sit honor) clarus, omnibusque solutus

nodis tandem emerfit. Vnde si quis à me quæ-
fierit, quomodo *tàm citò* rem adeò difficilem in-
uenire potuerim, illi aliud nō respondeo, nisi illud
Iacobi Isaacidis, *quia voluntas Dei fuit vt citò oc-*
curreret quod volebam. Verùm antequàm inuen-
tam veritatem pandamus, memoratam scripturá
priùs cū exemplari, doctissimi viri Ioannis Bap-
tistæ Doni, qui eam ab Anglo quodam accepe-
rat collatam (quam quidem nostro similli-

Gen: c. 27.
v. 20.

mam reperimus) ea fide qua eam
citatus P. Thomas, alijque ex
rupe Sinaica decerpse-
runt, vnà cum au-
thentica facti

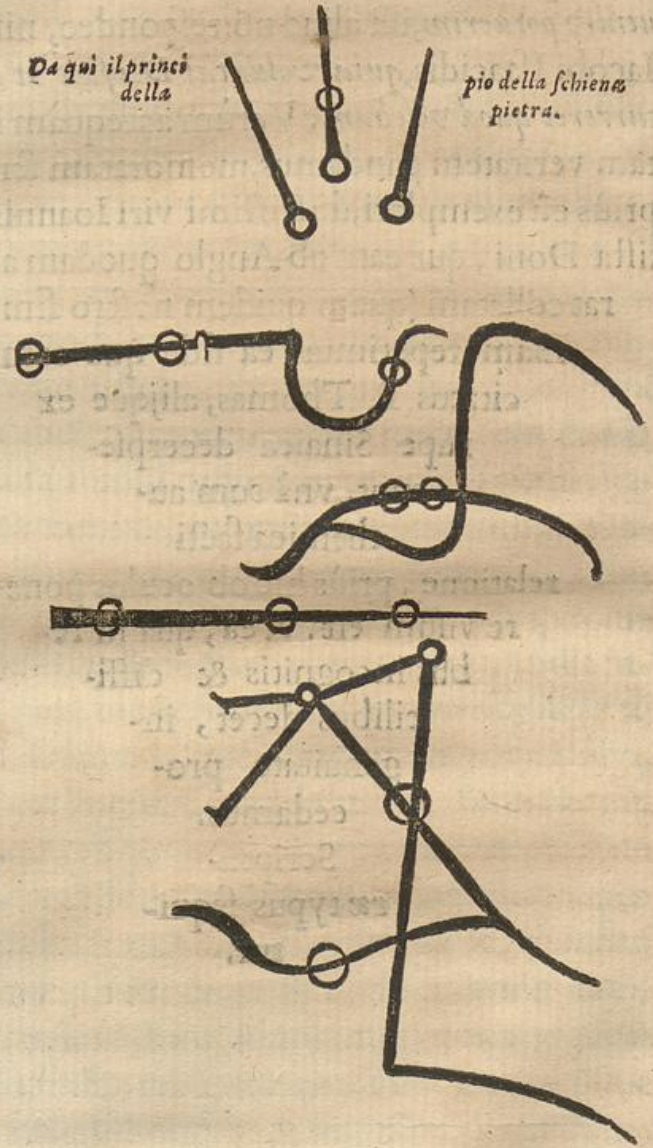
relatione, priùs hìc ob oculos pone-
re visum est. vt ea, qua in re-
bus incognitis & diffi-
cilibus decet, in-
genuitate pro-
cedamus.

Scriptu-
ræ typus sequi-
tur.

*Da qui il princì
della*

*pio della schiena
pietra.*

Typus Inscriptioni Sinaice.

Et da qui è il fine occupando le lettere tutto il dosso della pietra.

3 2 1

P.

P. Thomæ Obecini Nouariensis
authenticum huius scripturæ
testimonium.

Queste figure ò lettere si trouano sculpite in vna
pietra piccola posta à piedi del monte Oreb, doue Dio
N. S. diede la legge, & si vede la pietra esser di ra-
dice del monte. Ma poco eleuata da terra, & mi
differo quei Padri, & Arabi, che m'accompagnaua-
no, che era traditione presso di loro, che quella scrit-
tura fusse di Geremia Profeta. Ma che niuno l'au-
ua mai potuto interpretare; Che però teneuano, che
in quelle lettere manifestasse Geremia, oue haueua
nascosto li sacri vasi del tempio, & m'affermauano,
quei Padri, che dal monasterio (qual è vicino) alcuni
deuoti Religiosi testificano spesse volte hauer visto
sopra quella pietra vn splendore mirabile. Quanto al
fatto, che Geremia nascondesse i sacri vasi, l'habbia-
mo ne Machabei nel cap. 2. del. l. 2. ma non si dice, che
ascendesse al monte Oreb, ma al monte doue ascese
Mose, & vidde l'heredità di Dio, & questo fù il
monte Nebo posta nella terra di Moab, dirimpetto
à Gericò, come nel Deut. 34. leggiamo. Sia come si vo-
le, l'hò voluto notare per essercitio de virtuosi. S'auer-
tirà che la scrittura essendo incauata nella schiena
della pietra, parte delle lettere declinano da vn lato
& parte dall'altro, & sono di grandezza più d'vn
palmo & mezzo; & quelli forami che se mostrano
qui

qui con figure d'O, sono piu profondi, che l'intagliatura della lettera, oue comodamente v'entrano le parte delle dita, che piu chi meno grande, come del sopra scritto essemplare si mostra.

Io Frà Tomaso da Nouara cauai da luoghi citati le presente figure di lettere Hebraiche antiche.

Quæ omnia approbat Illustrissimus D. Petrus à Valle, tùm montis Sinæ; tùm memoratæ scripturæ oculatus inspector. Hac itaque testificatione accepta, dico, hanc scripturam antiquam Chaldaicam esse, quam Assyriam, & Thargumicam alij; alij Aramæã, Libonæã seu Babyloniam, eò quòd tempore Regum Israel, & captiuitatis Babylonicæ ea passim & vulgò vteretur; alij denique alijs nominibus appellant. Character verò eius antiquus Hebræus est, monogrammaticus ad mysteria sub eo latentia, à profanorum lectione securiùs occultanda, exaratus; cuius sensum istum esse dicimus, qui sequitur.

**DEVS VIRGINEM CONCIPERE
FACIET.**

Verùm, vt explicationis factæ veritas luculentius omnibus innotescat, singularum vocum resolutionem in suas literas hìc apponam.

Ava

𐤀 𐤁𐤂𐤃 𐤄𐤅𐤆𐤇𐤈 𐤉𐤊𐤋𐤌𐤍
 ב עלמת יבטן וחבטן ׀׀׀

Deus Virginē concipere faciet, & illa pariet filium.

Sed Lector lectiones has, vt volet accipere poterit, siue enim hæ duæ vltimæ voces addantur priori, in quo implicitè cōtinentur, siue non, semper idem manebit scripturæ sensus.

Porro, cum huius scripturæ interpretationem Viris Hebraicæ, Chaldaicæ, atq; Syriacæ linguæ vndequaque peritissimis recognoscendam dedissem; videlicet Reuerendissimo & Illustrissimo D.D. Sergio Risio Archiepiscopo Damasceno Maronitæ; Admodum R.P. Domino Philippo Guadagnolo Ord. Cler. minor. Theologo; D. Abrahamo Ecchellenfi Maronitæ Arabicæ & Chaldaicæ in Academia Pisana professori, eo ipso tēpore Romę cōmorati; viris præter linguarum cognitionē cōplurium aliarū rerum notitia claris. Prætereà Reuer. quoq; doctissimisq; PPP. Soc. Iesu, Cornelio à Lapide, Ignatio Lomelino, Ioanni Baptistæ Ferrario, Hebraicæ in collegio Romano professori; multis denique alijs, cum, inquam, ostendissem, singularumque literarum à confusa illa scribendi ratione, analytica methodo vindicatis apicibus, sensus veritatis vtrò ijs innotuisset, eam non approbarūt tantum; sed & ex eius interpretatione tam appositè facta, summā

voluptatem haurire visi sunt. Authores itaque fuerunt ut hanc adeò antiquam nouitatem, vel ut meliùs dicã, antiquitatem adeò nouam, utpote quæ ingētia Ecclesiæ emolumēta adferre possit, non in Europæorum tantùm; sed & Asiaticorum gratiam, mox publici iuris facerem, quod quidem per Prodromum hunc Aegyptiacum commodè fieri posse iudicaui.

Veruntamen ut & Lectori dictarum linguarum ignaro quoque satisfiat, & nequicquam vel proprio confinxisse ingenio, vel quippiam violenter tortum explicasse, aut coniecturis vagis indulgisse videar; singularum literarum, uti & yocum rationem varia autoritate stabiliēdam duxi. Ac primò quidem 3. illos apices seu 3 Iodim in modum coronæ disposita, mysticum Dei nomen יְהוָה olim significasse, Galatinus paulò post citandus tradit, & Ioannes Fortius Hortensius Neophytus in libello de mystica literarum significatione docet his verbis.

יהוה

Galatinus.

בן הקדמונים באופן אחת כתבן שם יתוה באופן אחרת היו קורין קצת מהם כתבוהו כ' ג' י' קצת כג' תגים לרמוז חסות ג' מדות. *Veteres, inquit, alia ratione scribebant Dei nomen יתוה, alia legebant. Quidam id 3 Iod, quidã 3 apicibus, ad 3 Diuinarum proprietatum, seu מדות sacramentum indicandum scribebant. Certè nomē Dei 3 Iod circulo inclusis olim mysticè scriptū*

D d

fuit-

fuisse, suprà c. 7. declaratum est. & clarè ex Hebraicis antiquis Authoribus docet Lilius Gyraldus synt: 1. histor: Deor: fol. 2. *Alij*, inquit, *re- Etius Iehoua enunciant*; quod apud Antiquos quosdam Hebræos legimus hac significatione notatū, tribus videlicet Iod literis, quæ circulo concludentur, supposito puncto chamez hoc modo.

Vide Tal-
mud l.
כריתת c. 1
R. Salomon
ibid:
Exod: 29. n.
36.
ל. מנוחות
c. 8. & 2.
משנות
fol. 96. n. 3.
c. 6. Rambā
in מרע
fol. 55. p. 2.
Baal aruch
Voce כ
Aben Schu-
eb l. 2. c. 11.
fol. 50. in
Exodum.

Confirmant hanc scribendi rationem Antiquissimi tūm impressi, tūm manuscripti Hebræorum Codices Vaticani, in quibus passim hoc nomen Dei יהוה tribus hisce apicibus scriptum reperias. Qua quidem scribendi ratione nil aliud denotabant, nisi Sacrosanctæ Trinitatis mysteriū, trina nominis יהוה repetitione implicite indicatum. Ut vel hinc appareat, Sacerdotes summos solennem olim populo daturus benedictionem, tribus medijs digitis dextræ manus extensis veluti tribus םםם

Iod, hoc nomen, teste perplexorum doctore Rambam non sine causa mysticè expressisse: erat enim

illa typus quidam benedictionis per Patrem, & Filium & Spiritum sanctum in lege gratiæ dandæ fidelibus: Certè per hoc nomen tribus quoq; digitis eleuatis, (vel ut alij sētiūt vno digito, in quo 3 inter nodia 3 Iod exprimebant, extenso)

iu-

iuramentum veteres præstitisse apud varios cõ-
perio. & in hunc diem non in Græca tãtùm Ec-
clesia, sed & Latina multis in locis adhuc moris
esse intelligo; etsi moderni Hebræi in odium
Sanctæ fidei nostræ vno omisso Iod, plerunque
duobus tantùm id effigient, vt sequitur. Sed
de huiusmodi apicibus nominis Dei, eiusque ori-
gine & mysterijs, consule R. Abraham Picol
libro de expositione תגים hoc est apicum; linea
quæ sequentibus verbis incipit.

והנה אני מעוררך על ענין סוד זה הסימן הגדול משבעה אותיות

*Ecce doceo te quid secreti contineatur in signo ma-
gno literarum, vbi præclara quæuis de eo tradit
& Sacram Triadem eo signari doctè demõstrat.*

Itaque clarè patet, hos 3 apices mysticos esse,
& aliud non significare nisi nomen Dei. !!!

Iah Iah Iah. ex hisce verbis Exodi. 3.v:14.

אח יה אשר אה יה בה תאמר אח שלחני אליכם

hoc est, *Ego sum qui sum, qui est misit me ad vos*
extractum: quasi per tertio repetitum יה אה ^{Ehiel} mani-
festè diceret יה ואני יה Ego sum ille Deus, ego
ille Deus, sic dices יה אה יה qui est Deus ipse misit
me ad vos. vt ex citati Rabbini verbis, patet, &
pulchrè declarat Archægelus Burgus. in Cabali-
fticis dogmatis fol. 152. & l. 2. de declaratione
nominis Iesu. Tres igitur apices hosce idè esse cū

nomine Dei יהוה ex sequentibus clarè liquebit.

*in revela-
tore arca-
torum.*

Sicut enim nomen Dei $\text{Τεζα, εχμματα, יהוה}$ teste

R. Hakkadosch, Deum generatè, & per conse-

quès trinū denotat, eo modo, ut per $\text{}$ principiū

seu prima persona Patris; per $\text{}$ filius, secunda;

per $\text{}$ *vau*, deniq; nexus, seu vinculū aut amor, vi-

delicet Spiritus sanctus per duo vero $\text{}$ *he* duplex

respectus secundæ personæ producti scilicet, &

producētis, vel etiam naturarum in Christo *duas*

designatur; ita, inquam, per $\text{}$ hosce apices, quo-

rum vnusquisque circulo gaudet, 3 personas di-

uinas, seu hypostases coæternas, & consubstantia-

les, Patrem videlicet per primum; filium per se-

cundū, (qui & cū mediis sit, non sine causa

duobus circulis cōstat, ut videlicet duplex paulò

ante memoratus in secunda persona respectus,

vel *duas* naturarum in Christo, diuina videlicet

& humana designaretur.) per tertium deniquè

apicem Spiritum sanctum, hunc Scriptorem in-

dicasse verisimile est. Certè Galatinus dicta adeò

clarè demonstrat, ut meas in hoc nomine expo-

nendo partes assumpsisse videatur. ita enim l. 2.

c. 10. fol: 49. & 50. differit. *Litera itaque nominis*

Dei יהוה quo ad numerum sunt 4, vnde $\text{}$ Τεζα-

χμματα dicitur. In veritate tamen non sunt nisi

3. scilicet יהוה. Tres igitur huius nominis literæ

3 diuinas designāt hypostases. prima quidem, quæ

principium interpretatur, eò quòd omnium aliarum

prin-

principium sit; cum ab ea unaqueque originem scripturae habeat, ipsa que à nulla originem sumat, rectè Patrem in diuinis insinuat; qui cum à nullo sit; aliaque personae ab eo emanent, principium sine principio dicitur. secunda verò scilicet π , quae esse vel viuere significat, filium aptissime innuit, per quem omnia facta sunt, & esse ceperunt, & quicquid factum est, in ipso vita erat. Tertia autem, scilicet γ , quae copulatiuam particulam, &, denotat, Spiritum sanctum optimè exprimit, qui cum sit amor Patris & filij, quo se vicissim amant, rectè scilicet nexus utriusque nuncupatur. π verò geminatur ad insinuandum, solum filium, qui secunda est in Trinitate persona, duplicè habere respectum. Nam Pater cum sit tantum produciens & non productus; unum etiam duntaxat quo ad hoc respectum habet; Filius autem cum productus sit, & produciens; duos habet respectus: Nam & à Patre produciatur, & vnà cum Patre producit Spiritum sanctum. Quamobrem in antiquis Hebraeorum Codicibus hoc nomē Iod per 3 Iod literas scriptum reperitur, quae & circulo clauduntur, & eis punctus *Camez* supponitur hoc modo. in quo duo insinuantur arcana, quorum primum est, quia Iod idem est quod principium; et si igitur principium in operibus Trinitatis intrinsecis soli Patri conueniat, in operationibus tamen extrinsecis, tribus personis commune est. tria igitur Iod tres sunt hypostases; vnica verò *Camez* tribus Iod

sub-

supposita, diuina natura est, quæ unicuique hypostasi, tota impartibiliter communicatur: circulus autem quo tria Iod includuntur, est ipsa naturæ identitas. qua simul ipsæ diuine hypostases tãquam vnicum principium, & vna prima causa, ad omnium actiones cõcurrunt. Alterum arcanum est, quod 3 Iod æqualia trium personarum æqualitatem significant. Hactenus Galatinus; Ex quibus etiam patet, cur reliquis literis huius scripturæ plerisq; partim 2 partim 3 circuli inscripti sint. Certè ad nil aliud meo iudicio, nisi vel ad mysteriũ incarnationis, vel duas in Christo naturas, aut ad 3 hypostases diuinas indicãdas. Forſan per vocis עלמתא מ, hoc loco clausum, & duobus circulis signatum, ad mysteriosum illud למרבה המשרה hoc est, *multiplicabitur imperiũ eius*, Isa: 9. Scriptor alludit. Est enim hoc loco ם medium præter naturam clausum. & in sacris literis nunquam alibi reperitur. Certè plerique commentatores in hunc locum portam illam Orientalem mysticam videlicet ilibatam Deiparæ virginitatem, intelligunt. Prætereà & duas filiationes in Christo, nomen item B. Virginis, מרים: Tempus denique annorum à prophetia huius vsque ad aduentum Messiaë, scrutinio admodũ subtili eruunt. Sed de his vide Galatin: l. 7. c. 13. Hoc vnum addam, omnes ductus harum literarum mysticos esse, & mysterijs ingentibus refertos. quæ tamen sagaci Lecto-

*Emarbel
hämischra.*

Miriam

tori vterius inuestiganda relinquo. Alterum
 vocabulum אלמתה *almatha* idem significat ac
 Virginem; quam eodem nomine Hebræi עלמה ,
 Syri, ܐܠܡܬܗ *Aleimtha*, Chaldæi siue Babylonij
 אלמתה *Almatha*, sine Iod in medio, hoc est, *Virgi-*
nem iuuentulam & absconditam appellant. Vt ex
 lexicis eorum patet. Nota hoc loco; primam &
 vltimam literam huius vocis ad Syrorum literas
 ܐ *Aiu* & ܟ *Olaph* proximè accedere, atque sic
 vulgò has literas veteres Hebræos expressisse
 Abram Balmis l. מקנה fol. 6. lin. 15. docet, & an-
 tiquum Hebræorum Syrorumque Alphabetum
 apud Claudium Duretum l. de linguarum ori-
 gine in fine peculiari folio impressum luculenter
 demonstrat. Reliqui verò characteres למ ad
 Hebraicarum literarum formam propiùs acce-
 dere cuius perito facilè patebit. Vnde colligo
 hos characteres antiquos Hebræorum esse, &
 hanc scripturam ante inuentionem punctorum
 vocaliù incisam; imò Syras, Arabicas, Samarita-
 nasq; quicquid alij dicāt, aliunde nō profluxisse, ni-
 si ex antiquo hoc caractere; suo loco ostēdā. nūc
 hæc rātūm indicasse sufficiat. Tertia vox sequē-
 tia verba in se concludit μνογογαμματῶς inserta
 בן ותבטן בן hoc est, *concipere faciet, & pariet*
filium, quorum primum futuri temporis, 3 pers:
 mascul: in Aphil בטן *concipere facere seu gra-*
uidam reddere; alterum fut: temp: pers: fæmin: à

Del'origi-
 ne des lā-
 gues de
 ce st vni-
 uers.

ver-

verbo ܐܒܬܝܢ *bten* (vel à nomine Chaldaeo ܐܒܬܝܢ aut Hebræo בטן , quod *ventrem* significat, diductum) idem quod *fetum ex ventre producere, seu parere*, significat. ita Fabricius Boderianus in suo Lexico Syro-Chaldaico voce ܐܒܬܝܢ docet, quæ consule. Non ignoro verbum Syriacum ܐܒܬܝܢ , magis concipere, quàm, parere significare. Targumica tamen phrasi idem esse, ac parere, multa loca apud Jonathan & Onkelos paraphrastas Chaldaeos, docent, quæ vide citato Lexici loco.

Atque ex his omnibus tandem cōcludo. Hanc Scripturā antiquissimā esse, & multis ante Christi aduētum sæculis (quod tūm phrasis, characteres, eorumq; profunda vetustissimæ in rupe incisio, tūm scripturæ ipsius non factum; sed futurum Virginis partum apertè indigitatis sensus; traditio deniq; Indigenarū indubitatè monstrat) vel à Propheta, vel ab alio quopiam viro singulari ut ad illud Esaiæ $\text{וַיִּלְדֵּת וְיִלְדֵּת וְיִלְדֵּת}$ *Ecce Virgo concipiet*, alluderet, incisam. Atque hanc scripturā ante Christi aduentum exaratā fuisse, libenter hinc demonstrarem, verum cum hæc materia plura & maiora, quàm vt prodromus iste ferre possit, supponat, Oedipo eam commodiùs referuauit: vbi & hanc scripturam penitiùs discutiemus. Secundò, hanc scripturam eodem in loco incisam esse, in quo Deus Moyfi olim in Rubo incōbusto apparens ore tenus locutus dicitur, & in quo

Isa: 7.
v: 14.

quo primùm nomen suum admirabile, de quo in præcedentibus diximus, Moyfi, vt per id omnia mirabilia perpetraret, reuelauit. hoc autem ad radicem montis Oreb contigisse sacra pagina docet, c. 2. Exodi. *Moyfes autem pascebat oues Iethro socii sui Sacerdotis Madian, cumq; minasset gregem ad interiora deserti, venit ad montē Dei Oreb; apparuitq; ei Dominus in flāma ignis, de medio Rubi, & videbat quod rubus arderet, & non combureretur.* Quæ loci descriptio, exactè quadrat, loco, in quo memorata scriptura, teste P. Thoma, incisa dicitur. Ex quo etiam apparet, quo fine harum exarator literarum rubo huic dictam inscripserit sentēciam. Cùm enim primam hoc loco redemptionis humanæ delineationē *ἡ ἱστορία* adumbratā fuisse cognosceret; altissima prætereà vt sub nomine Dei *יהוה* aut *יהוה*, hoc loco Moyfi primùm manifestato, ita & sub rubo incombusto abscondita consideraret; prophetico imbutum Spiritu, ea claris quidem verbis; sed mystica quadam & intricata scribendi ratione tectis, vt ad dicta mysteria alluderet, incidere voluisse; quasi sub pauculis hisce verbis totum hunc sequentem sensum implicitè contentum indicare voluerit. *Deus qui hoc loco Moyfi in rubo incombusto apparens, seipsum ei reuelando dixit יהוה אלהים Ego sum qui sum Deus Patrum vestrorum, Deus Abraham, Deus Isaac, & Deus Iacob; ille nouissimis temporibus*

Hæc Scriptura incisa fuit ea in rupe, in qua Moyfes rubū quādam vidit incombustum.

E e

Vir

Virginem, cuius rubus incombustus hoc loco visus, typus quidam erat, concipere faciet, & illa pariet filium Iesum Messiam qui saluū faciet populum suū a peccatis eorum. Non defuerunt hoc loco, qui viso & examinato hoc corollario, senserint ab ipso Moysse fortassis hāc scripturā, eo in loco ubi dux populi Dei primò declaratus fuerat, & in quo sub visione hac grādi rubi incombusti mysteria redemptionis humanæ cognorat, ut ad ea alluderet, incisam. Quicquid fit ex hac scriptura duo maxima & præcipua Christianæ Religionis mysteria colliguntur, videlicet SS. Trinitatis & incarnationis, illud quidem, per mysticum Dei nomen de quo suprā. hoc, per rubum incombustum. Quid enim aliud rubus iste incombustus indicat, nisi Beatissimam illam Virginem, Dei matrem, quæ sine vlllo carnalis concupiscentiæ ardore, Iesum verum Messiam & humani generis Seruatorem, conceptum; inuiolato pudoris clastro mundo miro modo peperit. Atque hæc sunt quæ de hac scriptura dicēda existimaui. in qua si quicquam præstitisse videbor, D.O.M. eiusq; Sāctissimæ matri id acceptum velim. Ego certè, partim ex summo, quo erga hanc Virginem Deiparam feror, affectu; partim ingentibus mysterijs sub hac scriptura reconditis, alijsque emolumentis, quæ suo tempore Ecclesiæ sanctæ hanc interpretationem adferre posse videbam, motus, eam

po-

Maxima
christianæ
Religionis
mysteria
sub scri-
pturā hac
latent.

posteritati per Prodromum hunc promulgatam inuidere nolui.

Porro plures antiquo charactere Hebraico in deserto Sin rupibus incisas, mihi supra allegatus Pater obtulit, quarum aliæ locum 70 palmarum, & collectionis mannæ; aliæ locum contractionis tabularum Mosaicarum, aliæ alia indicant, quas absque vlllo ferè labore primo intuitu solutas libenter hîc proponerem, nisi Oedipo nostro eas referuassem; Huius itaque sacri hieroglyphici expositione præmissa, nil restat, nisi vt ad profani quoque hieroglyphici interpretationis specimen quoddam exhibendum nos accingamus.

CAPVT VLTIMVM.

Vtrum vulgares Aegyptiorum characteres & Nomina, Hieroglyphicis inserta reperiantur.

Solent ij, qui in paupere Domo conuiuium instruunt, caput cenæ plerunq; in extremos missus referuare, ita prorsus mihi accidisse videtur; præmissis enim ijs, quæ de lingua Copta, siue Aegyptiaca pro ingenij suppellectilisque tenuitate dicenda videbantur, præcipuam Prodromi nostri partem consultò huc referuare visum est; vt